

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-652100-X/10/AA

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa,⁶.....sierpnia 2010 r.

Pani
EWA KOPACZ

MINISTER ZDROWIA

Uprzejmie informuję Panią Minister, że do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi, w których prowadzący apteki ogólnodostępne zgłaszają zastrzeżenia do przepisów § 3 ust. 8 oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2008 r. w sprawie warunków wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza (Dz. U. Nr 60, poz. 374).

Zdaniem skarżących, powołane przepisy są sprzeczne z aktami wyższego rzędu oraz w zakresie, w jakim nakazują konieczność zniszczenia produktu leczniczego zwróconego do apteki w przypadku odstąpienia od umowy przez kupującego, powodują ponoszenie wysokich kosztów przez podmiot prowadzący aptekę (tj. kosztów zakupu produktu i jego utylizacji, bez możliwości dalszej sprzedaży produktu leczniczego, pomimo, że apteka nie ponosi odpowiedzialności za przyczyny zwrotu produktu, który to zwrot uzależniony jest wyłącznie od woli kupującego).

Po analizie sprawy oraz obowiązujących w tej materii przepisów prawa, skarżącym trudno odmówić racji.

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (jt. Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 ze zm.), w brzmieniu nadanym nowelą z dnia 30 marca 2007 r., umożliwiła prowadzenie przez apteki ogólnodostępne i punkty apteczne wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza (art. 68 ust. 3). Prawodawca upoważnił jednocześnie Ministra Zdrowia do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza oraz sposobu dostarczania tych produktów do odbiorców, mając na względzie zapewnienie ich odpowiedniej jakości (art. 68 ust. 3a). Wykonaniem tej delegacji jest kwestionowane rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2008 r..

Przepis § 3 ust. 8 powołanego rozporządzenia, zakładający możliwość odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od dnia dostawy produktu leczniczego, bez ponoszenia kosztów innych niż bezpośrednie koszty zwrotu, pozostaje w kolizji z art. 96 ust. 5 ustawy - Prawo farmaceutyczne, w świetle którego, produkty lecznicze i wyroby medyczne wydane z apteki nie podlegają zwrotowi, z wyjątkiem produktu lub wyrobu zwracanego aptece z powodu wady jakościowej lub niewłaściwego ich wydania. Nie ulega wątpliwości, że przepisy rozporządzenia powinny pozostawać w zgodzie nie tylko z przepisem ustawy, na podstawie którego rozporządzenie zostało wydane, ale i z innymi przepisami ustawy (obowiązujących ustaw).

Wątpliwości budzi również § 8 ust. 1 rozporządzenia, zakładający, że w przypadku zwrotu przez odbiorcę produktu leczniczego placówka (apteka lub punkt apteczny) zapewnia unieszkodliwienie zwróconego produktu. Zdaniem autorów komentarza do art. 99 omawianej ustawy (M. Kondrat, M. Koremba, W. Masełbas, W. Zieliński, Prawo farmaceutyczne. Komentarz, ABC, 2009), „trudno znaleźć uzasadnienie dla tak sformułowanej regulacji. Można sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wspomniana regulacja może być wykorzystywana przez konkurencję do składania dużych zamówień i odstępowania od umowy, czego rezultatem będzie obowiązek zniszczenia odesłanych leków, generujący jednocześnie straty”.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (jt. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o szczegółowe zbadanie sprawy oraz rozważenie możliwości zmiany kwestionowanych przepisów rozporządzenia w sprawie warunków wysyłkowej sprzedaży produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza.

*Łozek Wynny
Szczecin*

Zena Jipoua